

Показниками сформованості хімічної компетентності будуть міцність знань, їх функціональність, готовність розв'язувати навчальні чи життєві проблеми, що виникають у різноманітних ситуаціях, позитивна мотивація до саморозвитку. Головною умовою вибору засобів вимірювання та оцінювання компетентності учнів є вміння використовувати ці засоби для проведення багатовимірного вимірювання, комплексного оцінювання та визначення комплексної якості особистості.

Інструментарієм вимірювання та оцінювання компетенцій, крім традиційних методів контролю, є:

- портфоліо;
- контекстні завдання;
- педагогічні тести;
- кейс-вимірювачі;
- проєкти;
- міждисциплінарні іспити тощо.

Навчання, орієнтоване на здібності, підкреслює практичну спрямованість навчання, роль досвіду, уміння застосовувати знання в різних ситуаціях. Водночас цей підхід розширює та доповнює традиційну освіту. Вона найкраще відповідає вимогам ринкової економіки, оскільки передбачає формування ключових компетентностей, які допомагають випускникам адаптуватися та рухатись у суспільстві.

Список використаної літератури

1. Головна Міністерство освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/regulatorna_dijalnist/2020/09/14/Systema%20otsinyuvannya/Proyekt%20nakazu%20MON%20Systema%20otsinyuvannya.pdf (дата звернення: 11.01.2023).
2. Міністерство освіти і науки України - Життєві компетентності на основі якісних знань, замість вимог – очікувані результати навчання, більше довіри до вчителя: МОН оновило програми 5-9 класів. Головна | Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/usipovivni-novini-2017-06-19-mon-onovilo-programi-5-9-klasiv> (дата звернення: 10.01.2023).

РОЗВИТОК АСОЦІАТИВНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ

Поцяпун В. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Розвиток асоціативного мислення учнів основної школи є важливим елементом їхнього навчального процесу, оскільки це впливає на їхню здатність до логічного мислення, розв'язання проблем і творчого мислення. Інтерактивні методи навчання в дисциплінах природничо-математичного циклу можуть бути важливим інструментом для розвитку асоціативного мислення учнів. Перш за все постають наступні питання: «Що таке асоціативне мислення?» та «Як інтерактивні методи можуть впливати на розвиток асоціативного мислення?»

Досліджуючи дану тему [1, 2, 3] нами було сформовано поняття асоціативного мислення – це здатність до швидкого зв'язування інформації між різними концепціями та поняттями. Наприклад, якщо учень задумався про слово "собака", він може пов'язати його з іншими словами, як "кістка", "бігти", "в'язати на повідку", "гавкати" та іншими. Це допомагає учню більш повно і розуміючи сприймати інформацію.

Інтерактивні методи навчання включають в себе різноманітні активності, які створюють можливість для учнів активно взаємодіяти з матеріалами та один з одним. Ось кілька прикладів інтерактивних методів, які можуть допомогти у розвитку асоціативного мислення учнів:

➤ Мозковий штурм: цей метод дозволяє учням швидко та ефективно генерувати багато ідей на одну тему. Учні пропонують свої ідеї, а потім доповнюють та розширюють ідеї інших учнів.

- Робота в групах: учні працюють разом, щоб вирішити певну задачу або виконати проєкт. Це дозволяє учням навчатися взаємодії, обговорювати ідеї та ділитися знаннями. Крім того, робота в групах може стимулювати учнів до створення нових зв'язків між поняттями та ідеями.
- Використання мультимедіа: використання відео, аудіо та зображень може допомогти учням створити нові зв'язки між поняттями та візуалізувати матеріал. Наприклад, учитель може показати відео, що демонструє концепцію або ілюструє поняття, а учні можуть використати ці зображення, щоб знайти зв'язки між різними поняттями.
- Гра-імітація: гри-імітації дозволяють учням відтворити реальний досвід, що допомагає їм краще зрозуміти та запам'ятати матеріал. Наприклад, учитель може створити ігровий симулятор, що допоможе учням зрозуміти принцип роботи певної науки або технології.

Розвиток асоціативного мислення учнів основної школи може бути досягнутий з використанням інтерактивних методів навчання. Ці методи допомагають учням з'єднувати різні поняття та створювати нові зв'язки між ними, що допомагає учням більш повно та розуміючи сприймати матеріал. Для досягнення успіху у розвитку асоціативного мислення, важливо застосовувати різні інтерактивні методи та постійно оцінювати результати їхньої роботи. Крім того, важливо враховувати індивідуальні особливості кожного учня та давати їм можливість вибирати методи навчання, які найбільше підходять їхнім потребам та стилю навчання. Інтерактивні методи навчання можуть бути ефективними як для індивідуального, так і для колективного навчання, а їх використання може зробити навчання більш цікавим та захоплюючим для учнів.

Список використаної літератури

1. Репозитарій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини: Головна сторінка.
URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4581/1/sut_ponyattya_asochiatuvne_muslennya.pdf (дата звернення: 10.02.2023).
2. Ushynsky University Repository: Home.
URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/15989/1/Theoretical%20foundations%20of%20pedagogy%20and%20education.pdf> (дата звернення: 09.02.2023).
3. Welcome to Zhytomyr State University Library - Zhytomyr State University Library.
URL: <http://eprints.zu.edu.ua/674/1/04msitds.pdf> (дата звернення: 10.02.2023).

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ХІМІЇ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Поцяпун В. В., Криворучко А. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

У наш час, навчальні заклади стають все більш зацікавленими у тому, щоб забезпечити високу якість навчання та досягнення максимально можливих результатів учнів. Один із способів досягнення цих цілей полягає у застосуванні формульованого оцінювання навчальних досягнень учнів з хімії у старшій школі.

У «Законі про освіту» [2], в концепції «Нова українська школа» [3], у Державному стандарті базової середньої освіти [1], методичних рекомендаціях МОН України [4] актуалізується новий підхід до навчання – компетентнісне навчання, що спонукає до перегляду підходів з оцінювання навчальних досягнень учнів. Згідно з нормативними документами, вимірювання навчальних досягнень здобувачів освіти повинне здійснюватися шляхом формульованого оцінювання.

Формульоване оцінювання - це методика, яка дозволяє оцінювати досягнення учнів на постійній основі, щоб визначити їх прогрес та виявити потенційні області для подальшого розвитку. Це означає, що оцінки не мають вирішального значення і не використовуються для прийняття рішень щодо продовження навчання учня, або професійного спрямування.